

LAKIVALIOKUNTA

Lausunto 18/1996 vp

Valtioneuvoston kirjelmä U 62/1996 vp

Yhteinen toiminta huumausaineiden käytön ja kaupan torjumiseksi

Suurelle valiokunnalle

Johdanto

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 12 päivänä marraskuuta 1996 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän U 62/1996 vp Euroopan unionin jäsenvaltion Ranskan tekemästä Euroopan unionisopimuksen K. 3 artiklaan perustuvasta ehdotuksesta yhteiseksi toiminnaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistamisesta huumausaineiden käytön ja kaupan torjumiseksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että lakivaliokunnan ja hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet asian johdosta kuultavina lainsäädäntöneuvos Lena Andersson oikeusministeriöstä, poliisiylitarkastaja Reijo Pöyhönen sisäasiainministeriöstä ja ylitarkastaja Pia Rosenqvist sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Valtioneuvoston kirjelmä

Ehdotus yhteiseksi toiminnaksi

Yhteinen toiminta sisältää ehdotuksen mukaan johdanto-osan sekä 11 artiklaa. Yhteisen toiminnan tarkoitus on Euroopan unionin jäsenvaltioiden aineellisen huumausaineita koskevan lainsäädännön lähentäminen sekä jäsenvaltioiden välisen käytännön yhteistyön tehostaminen.

Yhteisen toiminnan 1 artiklassa jäsenvaltiot pyrkivät lähentämään lainsäädäntöjään saadakseen ne keskenään yhteensopiviksi sikäli kuin se on tarpeellista huumeiden käytön ja huumeikaupan vähentämiseksi. Jäsenvaltioiden tulee 2 artiklan mukaan pyrkiä yhteensovittamaan myös poliisi-, tulli- ja oikeushallintojen käytännöt.

Jäsenvaltioiden tulee varmistua, että niiden

oikeusjärjestelmissä säädetään törkeästä huumausainekaupasta rangaistus, joka on yhtä ankara kuin vastaavanlaisista törkeistä rikoksista tuomittavat rangaistukset.

Jäsenvaltioiden tulisi myös ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin huumausainekasvien laittoman viljelyn torjumiseksi. Jäsenvaltiot sitoutuvat siihen, että mitä tahansa välinettä käyttäen tapahtuva tahallinen kehottaminen ja yllyttäminen huumausaineiden käyttöön ja huumausaineen laittomaan valmistamiseen kielletään ja säädetään rangaistavaksi.

Jäsenvaltioiden tulee tarkasti valvoa tietoliikenneverkkoja ja erityisesti Internetiä. Jäsenvaltioiden tulee myös taistella yhteisön alueella tapahtuvaa huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kuljettamista sekä erityisesti huumeturismia vastaan.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvoston kantaa ei nimenomaisesti lausuta kirjelmässä. Kirjelmässä kuitenkin todetaan, että yhteinen toiminta ei aiheuta muutoksia Suomen huumausainerikoksia koskeviin säännöksiin.

Rikoslain 50 luvussa on säännökset huumausainerikoksista. Niiden rangaistusasteikot täyttävät ehdotetun yhteisen toiminnan vaatimukset. Samoin rikoslain säännökset julkisesta kehottamisesta rikokseen (RL 16:8) ja yllyttämisestä huumausainerikokseen (RL 5:2) ovat yhteisen toiminnan vaatimusten mukaisia. Rikoslain säännökset soveltuvat myös tietoverkon välityksellä tehtyyn rikokseen.

Säännökset siitä, mitä huumausaineella ja huumausaineen valmistukseen käytettävillä aineilla tarkoitetaan, sisältyvät huumausainelakiin. Huumausainelaisa käytetty säädöstekniikka saattaa kuitenkin ilman lainmuutosta estää uusien synteettisten huumausaineiden määrittelyn nopeasti huumeeksi.

Valiokunnan kannanotot

Perustelut

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtioneuvosto katsoo, että ehdotettu yhteinen toiminta vastaa Suomessa vallitsevia käsityksiä huumeiden vastaisesta taistelusta. Näin ollen valtioneuvosto puoltaa yhteisen toiminnan hyväksymistä.

Lakivaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan katsoen, että huumausainelakia voidaan tarvittaessa muuttaa yhteisen toiminnan edellyt-

tämällä tavalla. Siihen, miten huumausainelain muutos lakiteknisesti toteutetaan, lakivaliokunta ei ota kantaa.

Lausunto

Lausuntonaan lakivaliokunta kunnioittaen ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan ja puoltaa yhteisen toiminnan hyväksymistä.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Henrik Lax /r, varapuheenjohtaja Matti Vähänäkki /sd, jäsenet Jouko Jääskeläinen /skl, Anne Knaapi

/kok, Irina Krohn /vihr, Pekka Kuosmanen /kok, Annika Lapintie /vas, Reino Ojala /sd, Markku Pohjola /sd, Sade Tahvanainen /sd ja Jukka Tarkka /nuors sekä varajäsen Iivo Polvi /vas.
